

ชื่อเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟฟ้า : กรณีศึกษา
อุทยานแห่งชาติผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัย นายนเรศ ชมบุญ **ปริญญา** ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา)

กรรมการที่ปรึกษา อาจารย์นฤมล อินทร์ประสิทธิ์ **ประธานกรรมการ**
ดร.รังสรรค์ สิงห์เลิศ **กรรมการ**
อาจารย์ศศิธร ทองชัย **กรรมการ**

สถาบันราชภัฏมหาสารคาม 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟฟ้าบริเวณอุทยานแห่งชาติผาแต้ม 2) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟฟ้าบริเวณอุทยานแห่งชาติผาแต้ม และ 3) ศึกษาปัญหาอุปสรรคของชุมชนในการมีส่วนร่วมป้องกันไฟฟ้าบริเวณอุทยานแห่งชาติผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนในตำบลนาโพธิ์กลาง ตำบลห้วยไผ่ ตำบลห้วยยาง อำเภอโขงเจียม ตำบลหนามแท่ง อำเภอศรีเมืองใหม่ และตำบลสำโรง อำเภอโพธิ์ไทร ที่อาศัยอยู่ในและบริเวณรอบๆ แนวเขตอุทยานแห่งชาติผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 347 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS For Windows สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง แบบกำหนดตัวแปรอิสระทั้งหมด เข้าไปในสมการ จำนวน 13 ตัว ได้แก่ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟฟ้า โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรที่ศึกษาจำนวน 13 ตัว มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟฟ้า บริเวณอุทยานแห่งชาติผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.54 ตัวแปรที่นำมาศึกษาทั้ง 13 ตัว สามารถร่วมกันอธิบายการผันแปรการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟฟ้าบริเวณอุทยานแห่งชาติผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานี ได้ร้อยละ 29.20

ตัวแปรที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือผันแปรกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟฟ้าบริเวณอุทยานแห่งชาติผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 8 ตัว คือ เพศ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน ระยะทางจากแหล่งทำกินถึงป่า รายได้ การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ การได้รับข้อมูลข่าวสาร การเป็นผู้นำกลุ่มทางสังคม ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับป่าไม้

ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟฟ้าบริเวณอุทยานแห่งชาติผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานีโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมมากที่สุดในด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามผลงานและรับผิดชอบในการป้องกันไฟฟ้า รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมป้องกันไฟฟ้า และการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน

ปัญหาอุปสรรคของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันไฟฟ้าบริเวณอุทยานแห่งชาติผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า มีภาวะในการประกอบอาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ ไม่เคยได้รับประโยชน์โดยตรงจากป่า และสุขภาพไม่แข็งแรง ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

Title : Factors Affecting the Participation of the Community in Forest Fire Prevention
: A Case Study of Pha Taem National Park, Ubon Ratchathani Province.

Author : Mr. Nares Chomboon   **Degree :** M. A. (Social Science for Development)

Advisors :   Ms. Narumol Inprasitha   (Chairperson)
                              Dr. Rungsan Singhalert   (Committee member)
                              Ms. Sasithorn Thongchai   (Committee member)

Rajabhat Institute Maha Sarakham 2003

Abstract

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

The objectives of this research were: 1) to study the factors affecting the participation of the community in the forest fire prevention of Pha Taem National Park, 2) to investigate the level of the participation of the community in the forest fire prevention of Pha Taem National Park, and 3) to explore the problems and obstacles to the participation of the community in the forest fire prevention of Pha Taem National Park, Ubon Ratchathani Province. The samples consisted of 347 villagers from Na Pho Klang , Huayphai, Huay-yang Sub –districts of Khong Jiam District, from Nam Thaeng Sub-district of Sri Chiangmai District and from Samrong Sub-district of Pho Chai District, who lived around Pha Taem National Park, Ubon Ratchathani Province. The research instrument used for gathering data was the questionnaires. The data were analyzed by means of the SPSS for Windows Program. The statistics used were frequencies, percentage, mean, standard deviation, Pearson's Coefficient Correlation and Linear Multiple Regression using the Enter Method. The factors affecting the participation of the community in the

forest fire prevention comprised 13 independent variables. The statistical significance was determined at the level of 0.05.

The findings showed that the 13 independent variables had a correlation with the participation of the community in the forest fire prevention of Pha Taem National Park, Ubon Ratchathani Province, having the statistical significance at the level of 0.05 and multiple coefficient correlation at 0.54. The independent variables were able to explain the variation of the participation of the community in the forest fire prevention of Pha Taem National Park, Ubon Ratchathani Province at the percentage of 29.20. Eight independent variables affecting the changes or variation of the participation of the community in the forest fire prevention of Pha Taem National Park, Ubon Ratchathani Province at the statistical significance at 0.05 were gender, living duration in the community, distance from living areas to the forest, income, supports from government officials, access to information, social leading roles, and understanding of the forest.

The overall level of participation of the community in the forest fire prevention of Pha Taem National Park, Ubon Ratchathani Province was found at the medium level. The highest participation level was the participation in the follow-up and responsibility in the forest fire prevention. Second to the highest participation level was the participation in the implementation of the forest fire prevention activities and the participation in the study of problems and needs of the community.

The problems and obstacles to the participation of the community in the forest fire prevention of Pha Taem National Park, Ubon Ratchathani Province was found most in the burden on career performance. The other problems included none of direct profits from forests and poor health respectively.